

ประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุ ฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม

Effectiveness of using the patient classification model with the MOPH Triage system

Emergency accident department Na Kae Hospital Nakhon Phanom Province.

(Received: March 24,2025 ; Revised: March 28,2025 ; Accepted: March 29,2025)

ปริศนา ท้าวฤทธิ์¹

Prisana Thawrith¹

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม ศึกษาในกลุ่มผู้ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) จำนวน 22 คน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม ทำการศึกษาในระหว่างเดือนสิงหาคม ถึงเดือนตุลาคม ปี พ.ศ. 2567 เปรียบเทียบก่อนและหลังชนิดแบบ 1 กลุ่ม เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป,แบบประเมินความรู้,แบบประเมินความพึงพอใจ,แบบประเมินทักษะและแบบประเมินความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage (สำหรับผู้ประเมิน/ผู้วิจัย) การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป,ความรู้, ค่าคะแนนทักษะและความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage รวมทั้งความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) และเปรียบเทียบค่าคะแนนความรู้,ทักษะและความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยใช้สถิติ Chi-square test

ผลการศึกษา : 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 2) ทักษะและความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 3) ความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ : การคัดแยกประเภทผู้ป่วย, รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน

Abstract

This research was quasi-experimental research aimed to study the effectiveness of using the MOPH Triage system for patient classification in the Emergency Department, Na Kae Hospital, Nakhon Phanom Province. Conducted among 22 emergency department personnel, including professional nurses and paramedics, at Na Kae Hospital, Nakhon Phanom Province. The study was conducted between August and October 2024, comparing before and after in a single-group design. The research instruments consisted of the instruments used for data collection, including questionnaires for professional nurses and emergency medical personnel, including general information questionnaires, knowledge assessment forms, satisfaction assessment forms, skills assessment forms, and accuracy assessment forms for patient classification using the MOPH Triage system (for assessors/researchers). Analysis of general data, knowledge, skill scores and accuracy in patient classification using the MOPH Triage system, including satisfaction. Data were analyzed using descriptive statistics and comparison of knowledge, skill scores and accuracy in patient classification using the MOPH Triage system. Data were analyzed using inferential statistics using the Chi-square test.

Results : It was found that 1) The knowledge and understanding of patient classification using the MOPH Triage system of the sample group after the experiment had a higher mean score than before the experiment with

¹ พยาบาลวิชาชีพชำนาญการ โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม

statistical significance at the 0.05 level. 2) The skills and accuracy of patient classification using the MOPH Triage system of the sample group after the experiment had a higher mean score than before the experiment with statistical significance at the 0.05 level. 3) The satisfaction of patient classification using the MOPH Triage system of the sample group after the experiment had a higher mean score than before the experiment with statistical significance at the 0.05 level.

Keywords : Patient classification, patient classification model using MOPH Triage system, Emergency Department

บทนำ

องค์การอนามัยโลกกำหนดเป้าหมายสำคัญเพื่อการดูแลผู้ป่วยให้แก่องค์กรสุขภาพทั่วโลก คือ การบริการที่มีคุณภาพและ ความปลอดภัยตั้งแต่ ปี ค.ศ. 2004¹ สำหรับประเทศไทยในปี 2560 กระทรวงสาธารณสุข ได้เริ่มประกาศนโยบายด้านความปลอดภัย ของผู้ป่วยและบุคลากรสาธารณสุข (2P Safety) โดยปัจจุบันได้ปรับเป็นนโยบาย 3P Safety มุ่งเน้นให้เกิดความปลอดภัยทั้งผู้ป่วย (Patient) บุคลากร (Personnel) และสังคม (People and Public) เพื่อสร้างความมั่นใจว่าผู้ป่วยสามารถเข้าถึง บริการที่จำเป็นได้โดยสะดวก มีกระบวนการรับผู้ป่วย ที่เหมาะสมกับปัญหาสุขภาพ และความต้องการของ ผู้ป่วย ภายใต้ระบบงานและสิ่งแวดล้อมที่เหมาะสม เพื่อการพัฒนาคุณภาพการดูแล ดังนั้นจึงมีความ จำเป็น ที่ต้องมีการพัฒนาระบบการแพทย์ฉุกเฉิน (Emergency Care System : ECS) ซึ่งถือเป็นหนึ่งใน แผนงานที่สำคัญภายใต้แผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี ของกระทรวงสาธารณสุข ด้านบริการเป็นเลิศ (Service Excellence) โดยมีเป้าประสงค์เพื่อเพิ่ม การเข้าถึงบริการ ลดอัตราการเสียชีวิตจากภาวะ ฉุกเฉินและมีระบบ ECS ที่มีมาตรฐาน ทั้งนี้การ พัฒนาห้องฉุกเฉินคุณภาพ (ER คุณภาพ) เป็นจุดเน้น ที่สำคัญของการพัฒนาระบบ ECS ซึ่งถือว่าเป็น ประเด็นที่ท้าทาย แต่มีความจำเป็นต้องขับเคลื่อน และต้องทำอย่างเป็นระบบ ทั้งการพัฒนาบุคลากร การจัดทำมาตรฐาน การบริการและการลดความแออัด เพื่อตอบสนองความจำเป็นของผู้ป่วยฉุกเฉิน (Need of Emergency Patient) รวมถึงเหมาะสมกับ ศักยภาพของสถานพยาบาล²

การคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน (Triage) เป็นขั้นตอน สำคัญตามกระบวนการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและ

ฉุกเฉิน เนื่องจากการจัดลำดับความสำคัญของการดูแลช่วยเหลือตามความเร่งด่วน เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยที่มีภาวะคุกคาม ชีวิตหรือมีภาวะฉุกเฉินวิกฤติ ได้รับการดูแลรักษา เป็นลำดับแรก ผู้ป่วยฉุกเฉินที่มีอาการไม่รุนแรง ได้รับการดูแลอย่างทั่วถึง เป็นไปตามลำดับ ความ เร่งด่วนและปลอดภัย³ ซึ่งการคัดแยกผู้ป่วยนอกจากจะช่วยกำหนดความรุนแรงและคาดการณ์ทรัพยากร ที่จำเป็นต้องใช้เพื่อคาดการณ์ระยะเวลาที่ผู้ป่วยสามารถรอได้อย่างปลอดภัยแล้วยังช่วยในการกำหนดทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อดูแลเฝ้าระวังผู้ป่วย รวมถึงช่วยในการสื่อสาร เพื่อลดความวิตกกังวลของ ผู้ป่วยและญาติ⁴

พยาบาลคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน (Triage nurse) เป็นผู้ที่มีความสำคัญในการคัดแยกผู้ป่วย ซึ่งเป็นพยาบาลวิชาชีพที่ปฏิบัติงาน ในแผนกอุบัติเหตุและ ฉุกเฉิน (Nursing Office, 2008) จึงต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจ และมีทักษะในการปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉิน ทั้งนี้จำเป็นต้องผ่านการอบรม การ ทบทวนความรู้ ตรวจสอบความเข้าใจในเรื่องการ ปฏิบัติการดูแลผู้ป่วยฉุกเฉินอย่างสม่ำเสมอ โดยเฉพาะการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินเพื่อให้ผู้ป่วย ปลอดภัยและได้รับการดูแลช่วยเหลืออย่างทันท่วงที พยาบาลเป็นบุคลากรหลักในการคัดแยกผู้ป่วยที่ แผนกฉุกเฉิน จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องได้รับการ พัฒนาสมรรถนะเพื่อให้สามารถคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉิน ได้ตรงกับระดับความฉุกเฉินที่เป็นจริง⁵ พยาบาลคัด กรองเป็นบุคลากรในทีมสุขภาพที่มีบทบาทในการ ดูแลสุขภาพ ที่เน้นความครอบคลุมของการจัดบริการ ขั้นพื้นฐานได้อย่างเป็นองค์รวม สามารถคัดกรอง สุขภาพผู้ป่วยโดยต้องใช้องค์ความรู้ ทักษะ และความ ขำนาญในการคัดกรองสุขภาพที่สูงมาก เพื่อจัดวาง ระบบการคัดกรองที่มีความฉับไว ต่อสัญญาณ

อันตรายของผู้รับบริการ มีความถูกต้องแม่นยำในการจำแนกผู้ป่วย เพื่อการตัดสินใจทางคลินิก การคาดการณ์และวางแผนช่วยเหลือ เพื่อช่วยให้ผู้ป่วยสามารถเข้าถึงบริการได้อย่าง มีคุณภาพ

งานผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก เป็นโรงพยาบาลชุมชนขนาด 60 เตียง เป็นหน่วยงานที่มีบทบาทในด้านสุขภาพแม่ข่ายตามนโยบายรัฐในโครงการสุขภาพถ้วนหน้าที่ต้องดูแล และรับผู้ป่วยที่ส่งต่อมาจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล ในเครือข่ายโรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินของโรงพยาบาลนาแก จึงเป็นจุดบริการที่มีบทบาทหลักในการคัดแยกผู้มารับบริการเพื่อให้ได้รับการดูแลที่เหมาะสม ทั้งผู้รับบริการในเขตอำเภอ นาแก และผู้ป่วย ที่ส่งต่อมาจากโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพระดับตำบล เครือข่ายดังกล่าว เมื่อพิจารณาสภาพการณ์ทั่วไปในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก พบว่า ในแต่ละปี มีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2564-2566 พบจำนวนผู้ป่วยฉุกเฉินที่เข้ารับบริการเฉลี่ยจำนวน 21,576, 24,602 และ 24,228 คน/ปี หรือเฉลี่ยจำนวน 59, 67 และ 67 คน/วัน นอกจากนั้นในปี 2556 พบผู้ป่วยฉุกเฉินที่มารับบริการในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินเฉลี่ยต่อวันในเวรเช้า เวรบ่าย เวรดึก คิดเป็น ร้อยละ 51.30, 31.61 และ 17.10 ตามลำดับ มีพยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) จำนวน 22 คน ลักษณะการปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินมีการหมุนเวียนอัตรากำลังพยาบาล เข้ามาปฏิบัติงานในหน่วยงานสม่ำเสมอ มีประสบการณ์ทำงานน้อยกว่า 5 ปี เป็นส่วนใหญ่ จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้ป่วยเข้ารับบริการมีจำนวนมากในขณะที่สัดส่วนอัตรากำลังของพยาบาลค่อนข้างน้อยและจำนวนพยาบาลที่มีประสบการณ์ น้อยกว่า 5 ปี ถึงร้อยละ 10.52 ทั้งนี้แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินได้กำหนดให้พยาบาลวิชาชีพเป็น ผู้คัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินในเวรเช้า เวรบ่าย ดึกและวันหยุดนักขัตฤกษ์ ซึ่งจะเป็นพยาบาลวิชาชีพ ที่มีประสบการณ์มากกว่า 5 ปี อย่าง ไรก็ตาม จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาการคัดแยก

ผู้ป่วยฉุกเฉินที่ผ่านมาพบข้อผิดพลาดในการคัดแยกผู้ป่วยและเกิดอุบัติเหตุการฉุนมากในช่วงเวรบ่าย และเวรดึก โดยในปี 2564-2566 พบจำนวนผู้ป่วยฉุกเฉินที่คัดแยกในระดับต่ำกว่าความเป็นจริง (under triage) ร้อยละ 6.07, 7.05 และ 3.74 ตามลำดับ และการคัดแยกในระดับสูงกว่าความเป็นจริง (over triage) ร้อยละ 11.26, 6.69 และ 5.68 ตามลำดับ ผู้ป่วยมีอาการทรุดลงระหว่างรอการรักษา ได้แก่ หายใจเหนื่อยหอบมากขึ้น มีอาการชัก ซึมลงและความดันโลหิตลดลง ร้อยละ 0, 0 และ 0 ตามลำดับ เมื่อทบทวนถึงสาเหตุและปัจจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่า พยาบาลจุดคัดแยกประเมินอาการเพื่อการคัดแยก ผู้ป่วยยัง ไม่ครอบคลุม จากการขาดความรู้และทักษะ ในการประเมินและการคัดกรองผู้ป่วย ส่งผล ให้ผู้ป่วยไม่ได้รับการดูแลตามมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉิน คุณภาพการบริการลดลง ญาติผู้ป่วยเกิดความกังวล และไม่พึงพอใจนำไปสู่การร้องเรียนในการให้บริการ

ดังนั้นเพื่อการพัฒนาคุณภาพการบริการพยาบาลให้เป็นไปตามมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินและผู้ป่วยได้รับการรักษาเร็วตามระดับความรุนแรงและเร่งด่วน ผู้วิจัยในฐานะพยาบาลวิชาชีพผู้ มีประสบการณ์การปฏิบัติงานแผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินในโรงพยาบาลนาแก และมีบทบาทในการปฏิบัติงานในจุดคัดกรองได้เล็งเห็นปัญหาดังกล่าวมาข้างต้น จึงมีความสนใจ ที่จะศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม โดยนำแนวทางการคัดแยกผู้ป่วยตามระดับความเร่งด่วนของสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (Emergency Severity Index, ESI)⁶ มาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานคัดแยกประเภทผู้ป่วย แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม เพื่อช่วยให้พยาบาลผู้ปฏิบัติงานเกิดความรู้ ความเข้าใจ มีความพร้อม สามารถปฏิบัติได้อย่างถูกต้องครอบคลุม เพิ่มความมั่นใจในการปฏิบัติงาน และ ผู้ป่วยได้รับการดูแลช่วยเหลือตามความจำเป็นเร่งด่วน เป็นไปตามมาตรฐานการพยาบาลผู้ป่วยฉุกเฉินต่อไป

ซึ่งเป็นการพัฒนาคุณภาพ การพยาบาลให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาประสิทธิผลของการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม

วิธีการดำเนินการวิจัย

รูปแบบการศึกษา

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) มีแบบแผนการวิจัยเป็นแบบวัดผลก่อนและหลังการทดลอง (one sample t-test design) งานวิจัยนี้เป็นโปรแกรมการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม ซึ่งผู้วิจัยพัฒนาขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งจากตำรา เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องในการออกแบบกิจกรรม องค์ความรู้ ที่นำมาพัฒนาเป็นกิจกรรมในโปรแกรมมาจากการทบทวนหลักฐานเชิงประจักษ์อย่างเป็นระบบ โปรแกรมใช้ระยะเวลาทั้งหมด 12 สัปดาห์ ซึ่งกิจกรรมมีลักษณะเป็นการดำเนินการรายบุคคลและแบบกลุ่ม โดยกิจกรรมที่ 1 มีการบรรยาย ให้ความรู้เรื่องการคัดแยกประเภทผู้ป่วย กิจกรรมที่ 2 การสาธิต ทักษะการคัดแยกประเภทผู้ป่วยและการสาธิตย้อนกลับ และกิจกรรมที่ 3 การฝึกทักษะการคัดแยกประเภทผู้ป่วยในสถานการณ์จำลอง (simulation learning) และเพื่อให้การดำเนินกิจกรรมมีประสิทธิภาพมากที่สุดสื่อที่ใช้คือ รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม แผนการสอน/เครื่องบันทึกเสียง/สมุดจดบันทึกและเอกสาร (Document analysis guide) รายงานเกี่ยวกับผลการคัดแยกประเภทผู้ป่วย จำนวน 450 แพ้ม โดยผลลัพธ์ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage 2) ทักษะ

เกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage 3) ความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage

ในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 30 ตุลาคม 2567

ประชากร คือ กลุ่มผู้ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน ได้แก่ พยาบาลวิชาชีพ และ นักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม โดยกำหนดคุณลักษณะของประชากร ดังนี้

เกณฑ์การคัดเลือกอาสาสมัครวิจัยเข้าร่วม

โครงการ (Inclusion criteria) ประกอบด้วย 1)

พยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) ที่ปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินโรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม 2) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม มากกว่า 1 ปี 3) สนใจและยินดีให้ความร่วมมือ ในการเข้าร่วมการวิจัย

เกณฑ์การแยกอาสาสมัครวิจัยออกจาก

โครงการ (Exclusion Criteria) ประกอบด้วย 1)

พยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) ที่ปฏิบัติงานนอกเหนือแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม 2) มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน ในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม น้อยกว่า 1 ปี

กลุ่มตัวอย่าง คือ ผู้วิจัยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในการศึกษารั้วนี้ ซึ่งมีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนด และดำเนินการคัดเลือกโดยใช้หลักความไม่น่าจะเป็น (non-probability sample) โดยใช้วิธีการเลือกสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (purposive sampling)⁷ สำหรับขนาดของกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากเป็นข้อจำกัด ของกลุ่มตัวอย่าง ที่ศึกษาเฉพาะพยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) ที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงานในแผนกอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม น้อยกว่า 1 ปี ดังนั้นในการคำนวณและการกำหนดขนาดของกลุ่ม

ตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยแบบ ทดลองครั้งนี้ ผู้วิจัยจึงใช้ประชากรทั้งหมด ที่มีคุณสมบัติตามที่กำหนด ได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 22 คน

ในส่วนกลุ่มตัวอย่างรายงานเกี่ยวกับผลการคัดแยกประเภทผู้ป่วย จำนวน (N=460) แพ้ม ในระหว่างวันที่ 1 สิงหาคม ถึง 30 ตุลาคม 2567 ในแพ้มผู้ป่วยที่มาใช้บริการในแผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามสำหรับกลุ่มตัวอย่างพยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป,แบบประเมินความรู้,แบบประเมินความพึงพอใจ,แบบประเมินทักษะและแบบประเมินความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage (สำหรับผู้ประเมิน/ผู้วิจัย) และเครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง ได้แก่ รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม แผนการสอน/เครื่องบันทึกเสียง/สมุดจดบันทึกและเอกสาร (Document analysis guide) รายงานเกี่ยวกับผลการคัดแยกประเภทผู้ป่วย จำนวน 460 แพ้ม ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากการทบทวนวรรณกรรมทั้งจากการศึกษาดำรงเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามกรอบแนวคิดจากเนื้อหาวิชาการและทฤษฎี

การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ทำการตรวจสอบคุณภาพแบบทดสอบ แบบสอบถามเอง โดยดูด้านความเป็นไปได้ในการนำไปใช้และภาษา นำแบบสัมภาษณ์ที่สร้างขึ้นไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความ ถูกต้อง ความตรงในเนื้อหา (Content Validity) การใช้ภาษาและความชัดเจนของภาษา ซึ่งได้ค่าดัชนีความตรงตามเนื้อหาได้เท่ากับ 0.87 คำนวนหาค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบประเมินความรู้ได้เท่ากับ 0.80 แบบประเมินทักษะและแบบประเมินความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ได้

เท่ากับ 0.76 และแบบประเมินความพึงพอใจได้เท่ากับ 0.80

วิธีการศึกษา

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง โดยมีการดำเนินการดังต่อไปนี้

1. ผู้ศึกษาทำหนังสือขออนุญาตทำการศึกษาต่อผู้อำนวยการโรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาตดำเนินการศึกษา ภายหลังได้รับอนุมัติแล้ว ผู้ศึกษาขออนุญาตเข้าพบผู้อำนวยการโรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม และเจ้าหน้าที่เพื่อชี้แจงวัตถุประสงค์ ขั้นตอนการศึกษาและการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อขอความร่วมมือในการให้ความอนุเคราะห์ อำนวยความสะดวกทั้งในเรื่องสถานที่และการประสานอาสาสมัครผู้เข้าร่วมการวิจัย

2. ผู้วิจัยทำหนังสือขออนุญาตเข้าทำการศึกษาและขออนุญาตใช้ข้อมูลแก่ผู้อำนวยการโรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม เพื่อขออนุญาตเข้าถึงข้อมูลกลุ่มตัวอย่างที่สามารถระบุตัวตนได้ ในระบบฐานข้อมูลทางสุขภาพ ของผู้ป่วยในโปรแกรม Hos-xp ทั้งข้อมูลประวัติทั่วไปและผลการตรวจทางห้องปฏิบัติปี 2567

3. ผู้ศึกษาทำการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ที่กำหนดโรงพยาบาล นาแก จังหวัดนครพนม

4. ผู้ศึกษาแนะนำตัวกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความร่วมมือและขอความสมัครใจในการสัมภาษณ์ และการเข้าร่วมการศึกษาทดลอง โดยอธิบายให้ผู้เข้าร่วมทดลองทราบถึงเรื่อง วัตถุประสงค์ของการศึกษา พร้อมทั้งแจ้งการพิทักษ์สิทธิให้ทราบถึงความสามารถตอบรับหรือปฏิเสธการเข้าร่วมการศึกษารั้งนี้และผลกระทบต่างๆ ในการเข้าร่วมรวมถึงการรักษาความลับของกลุ่มตัวอย่าง โดยเอกสารแบบสอบถามจะใส่รหัสของกลุ่มตัวอย่างแต่ละรายแทนชื่อ-สกุล และการนำเสนอผลการศึกษาเป็นภาพรวม ไม่เฉพาะเจาะจงรายบุคคล และเมื่อผู้เข้าร่วมการศึกษามีความสมัครใจเข้าร่วมการศึกษาโดยการ

ลงชื่อในใบยินยอมเข้าร่วมโครงการจึงดำเนินการ นัดในการเข้าร่วมการทดลอง ในอีก 2 สัปดาห์ต่อไปที่ห้องประชุมจามจุรี โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม

5. ผู้วิจัยประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage, แบบประเมินทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage และแบบประเมินความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage กับกลุ่มตัวอย่างก่อนเข้าร่วมวิจัย

6. ผู้วิจัยดำเนินการตามกิจกรรมตามรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม ตามรูปแบบ

การวิเคราะห์ข้อมูลการวิจัย

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลหลังจากขั้นตอนในการเก็บรวบรวมข้อมูลทั้งก่อนและหลังการทดลองเสร็จสิ้น โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ข้อมูลทั่วไป วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) ประกอบด้วยข้อมูลจากแบบสอบถาม 2 ส่วน ได้แก่ ข้อมูลทั่วไปและข้อมูลทางด้านสุขภาพ โดยคำนวณหาความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย หาค่ากลางและค่ากระจายตัว และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. ค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ค่าคะแนนทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage และความพึงพอใจ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive statistics) โดยคำนวณหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

3. การทดสอบความแตกต่าง เพื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ค่าคะแนนทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ความถูกต้องในการคัดแยกประเภท

ผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage และความพึงพอใจก่อนและหลังการทดลอง วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงอนุมาน (Inferential statistics) โดยใช้สถิติ Chi-square test กำหนดระดับนัยสำคัญทางสถิติ ที่ 0.05

จริยธรรมในการวิจัย

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผ่านความเห็นชอบ จากคณะกรรมการการวิจัยในมนุษย์ โรงพยาบาลมุกดาหาร รหัสการวิจัย REC 060/67 วันที่ 25 กรกฎาคม 2567

ผลการวิจัย

ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

1) ข้อมูลทั่วไปของพยาบาลวิชาชีพ และนักปฏิบัติการฉุกเฉินทางการแพทย์ (Paramedic) กลุ่มตัวอย่างโดยส่วนใหญ่ ร้อยละ 90.9 เป็นเพศหญิง มีอายุต่ำสุด 25 ปี อายุสูงสุด 53 ปี อายุเฉลี่ย 34 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.57 กลุ่มตัวอย่าง ร้อยละ 77.3 มีสถานภาพโสด ร้อยละ 100 นับถือศาสนาพุทธ มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี ร้อยละ 90.9 มีอาชีพ รับราชการ/พนักงานรัฐวิสาหกิจ ร้อยละ 45.5 มีรายได้ของครอบครัวต่อเดือนส่วนใหญ่ 20,001-30,000 บาท ร้อยละ 86.4 ส่วนใหญ่ปฏิบัติงานในตำแหน่งพยาบาลวิชาชีพ ร้อยละ 100 กลุ่มตัวอย่าง มีประสบการณ์การทำงานในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยต่ำสุด 1.6 ปี ระยะเวลาการทำงาน ในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยสูงสุด 28.6 ปี ระยะเวลาการทำงาน ในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยเฉลี่ย 8.75 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 6.65 กลุ่มตัวอย่างร้อยละ 100 และเคยผ่านการอบรมเกี่ยวกับ งานในการคัดแยกประเภทผู้ป่วย

2) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ผลการศึกษาพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับน้อย (X

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยสี่เหลี่ยม ผลการศึกษาพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การคัดแยกประเภทผู้ป่วยสี่เหลี่ยม ของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวม ก่อนการทดลองอยู่ใน ระดับน้อย ($X=3.91$, $S.D.=1.60$) หลังการทดลองค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($X=7.64$, $S.D.=0.49$) และ

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยสีขาวย ผลการศึกษาพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ การคัดแยกประเภทผู้ป่วยสีขาวย ของกลุ่มตัวอย่างโดยภาพรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับน้อย ($X = 1.55$, $S.D. = 1.14$) หลังการทดลองค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($X = 2.86$, $S.D. = 0.35$) และเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่าง พบว่า หลังการทดลองมีค่าคะแนนเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการ คัดแยกประเภทผู้ป่วยสีขาวย ของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วย
ด้วยระบบ MOPH Triage

ทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage จากผลการศึกษา พบว่า ทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างก่อนการทดลองมีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage อยู่ในระดับน้อยถึง ปานกลาง หลังการทดลอง

มีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าหลังการทดลอง มีทักษะเกี่ยวกับการปฏิบัติตามรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อแยกเป็นรายทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง

ความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage

ภาพรวมความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage จากผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง ก่อนการทดลองมีความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage อยู่ในระดับปานกลาง หลังการทดลองมีความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage อยู่ในระดับมาก และเมื่อเปรียบเทียบความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าหลังการทดลองมีความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ในภาพรวมของกลุ่มตัวอย่าง มากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และเมื่อแยกเป็นรายข้อความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง

ความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage

ความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage จากผลการศึกษาพบว่า ค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง โดยภาพรวมก่อนการทดลอง อยู่ในระดับน้อย ($X=2.00$, $S.D.=0.00$) หลังการทดลองค่าคะแนนเฉลี่ย

ความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่างอยู่ในระดับมาก ($X=3.73$, $S.D.=0.45$) และเมื่อเปรียบเทียบค่าคะแนนเฉลี่ยความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ของกลุ่มตัวอย่าง พบว่าหลังการทดลองมีค่าคะแนนความพึงพอใจในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage มากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ผลลัพธ์หลังการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วย เดือนสิงหาคม-ตุลาคม 2567 ในผู้ป่วยประเภทที่มีความรุนแรง (N=460)

ผลลัพธ์หลังการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยระหว่างการทดลอง เดือนสิงหาคม-ตุลาคม พ.ศ. 2567 (N=460) ภาพรวมความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วย จากผลการศึกษาพบว่า ภาพรวมความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วย หลังการทดลองมีความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage โดยมีการคัดแยกผู้ป่วยถูกต้อง ร้อยละ 88.04 คัดแยกไม่ถูกต้องร้อยละ 11.96 โดยคัดแยกสูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 11.08 ต่ำกว่าเกณฑ์ร้อยละ 0.65

สรุปและอภิปรายผล

งานวิจัยนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-experimental research) เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการใช้รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

จากผลการทดลองพบว่า 1) หลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage มากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 2) ทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage กลุ่มตัวอย่างมีค่าเฉลี่ยทักษะเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยมากกว่าก่อนการทดลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ 3) ความถูกต้องในการคัด

แยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage กลุ่มตัวอย่างมีความถูกต้องเกี่ยวกับการคัดแยกประเภทผู้ป่วยมากกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติเช่นกัน สามารถอธิบายได้ว่า รูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉินจะช่วยสนับสนุนความรู้ ทักษะ และความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โดยรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม ประกอบด้วยการประเมินความรู้ ทักษะ และประเมินความถูกต้องในการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ซึ่งกิจกรรมที่ 1 การบรรยายให้ความรู้เรื่องการคัดแยกประเภทผู้ป่วย กิจกรรมที่ 2 การสาธิตทักษะการคัดแยกประเภทผู้ป่วยและการสาธิตย้อนกลับกิจกรรมที่ 3 การฝึกทักษะการคัดแยกประเภทผู้ป่วยใน สถานการณ์จำลอง (simulation learning) กิจกรรมที่ 4 ทดลองใช้รูปแบบการคัดกรองตาม MOPH ED Triage แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินในเครือข่าย โรงพยาบาล นาแก กิจกรรมที่ 5 การประเมินผลการใช้รูปแบบการคัดกรองตาม MOPH ED Triage แผนกอุบัติเหตุฉุกเฉินในเครือข่าย โรงพยาบาลนาแก ซึ่งกิจกรรมมีการส่งเสริมการให้ความรู้ การฝึกทักษะ ฝึกปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วย และการประเมินความถูกต้อง ในการการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage เพื่อส่งเสริมความรู้และทักษะในการคัดแยกผู้ป่วยได้ถูกต้อง ให้ผู้ป่วยได้รับบริการที่ถูกต้อง รวดเร็ว และปลอดภัยเกิดประโยชน์สูงสุด กับผู้ป่วยที่มารับบริการ และพบว่าหลังการทดลองกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ ทักษะ และประเมินความถูกต้องได้ดีขึ้น กิจกรรมการให้ความรู้และการฝึกทักษะการ คัดแยกผู้ป่วยช่วยสนับสนุนส่งเสริมและเป็นการทบทวนความรู้เกี่ยวกับการคัดแยกผู้ป่วย เพื่อให้กลุ่มตัวอย่างสามารถคัดแยกผู้ป่วยได้ถูกต้อง รวดเร็ว ผู้รับบริการได้รับการรักษาได้อย่างปลอดภัย ดังการศึกษาทางการศึกษาของพรวิภา ยะสอน พบว่าผลการใช้แนวทางการคัด

แยกผู้ป่วย งานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช หลังหลังใช้แนวทางการคัดแยกผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉินระหว่างเดือนมีนาคม พ.ศ.2566 ถึง เดือนเมษายน พ.ศ.2566 พบว่า มีการคัดแยกระดับความรุนแรงผู้ป่วยถูกต้องเพิ่มขึ้นจากร้อยละ 72.18 เป็นร้อยละ 92 มีการคัดแยกระดับความรุนแรงผู้ป่วยไม่ถูกต้องลดลงจากร้อยละ 27.81เป็นร้อยละ 8 มีการคัดแยก ต่ำกว่าความจริง (under triage) ลดลงจากร้อยละ 7.64 เป็นร้อยละ 2.18 และมีการคัดแยก สูงกว่าความจริง(over triage) ลดลงจากร้อยละ 20.18 เป็นร้อยละ 5.82⁸

ข้อเสนอแนะ

ด้านผู้บริหาร

1. ควรนำรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage แผนกผู้ป่วยอุบัติเหตุฉุกเฉิน โรงพยาบาลนาแก จังหวัดนครพนม ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ โดยกำหนด เป็นนโยบายในระดับจังหวัดเพื่อขับเคลื่อน ลงสู่หน่วยงานบริการระดับปทุมภูมิ นำสู่การเกิดผลลัพธ์ทางด้านสุขภาพที่ดีต่อผู้ป่วย และผู้รับบริการต่อไป

2. ควรจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ร่วมกับนำเสนอผลการดำเนินงานในการพัฒนาคุณภาพและรูปแบบบริการสุขภาพในระดับระดับอำเภอและระดับจังหวัดอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณภาพระบบการบริการ รวมทั้ง ได้มีโอกาสเผยแพร่ผลงาน เกิดความภาคภูมิใจและเป็นที่ยอมรับชื่นชมในการให้บริการที่มีคุณภาพ

ด้านการบริการพยาบาล

1. วิจัยที่พัฒนาขึ้นจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อระบบบริการในระดับโรงพยาบาลส่งเสริมคุณภาพตำบล โรงพยาบาลชุมชน ที่อยู่ในเครือข่ายสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครพนม ซึ่งสามารถนำรูปแบบไปใช้ได้

2. ควรประยุกต์ใช้ในการวางแผนการพยาบาลผู้ป่วยโรคเรื้อรังอื่นๆ ที่มีความคล้ายคลึงกันกับกลุ่มตัวอย่าง โดยออกแบบการพยาบาล ให้เหมาะสมกับ

ผู้ป่วยในแต่ละบุคคล เน้นการสนับสนุนในการพัฒนารูปแบบบริการสุขภาพ

ด้านการศึกษาวิจัย

1. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโดยกำหนดกลุ่มทดลอง และกลุ่มควบคุม เพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงประสิทธิผลของรูปแบบการคัดแยกประเภทผู้ป่วยด้วยระบบ MOPH Triage ที่ชัดเจน

2. ควรศึกษาวิจัยในรูปแบบวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม เพื่อให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้ร่วม

วิเคราะห์สภาพปัญหาเกี่ยวกับระบบการดูแลผู้ป่วยและร่วมวางแผนการกำหนดระบบบริการที่เกิดจากปัญหาและความต้องการ ของผู้ป่วยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทำให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีและเกิดความยั่งยืนของระบบบริการ

3. ควรพัฒนารูปแบบการคัดแยกผู้ป่วยประเมินผลตัวชี้วัดสุขภาพที่ครอบคลุมมากขึ้น

เอกสารอ้างอิง

1. World Health Organization. (2019). Active Ageing: A Policy Framework. Geneva :World Health Organization.
2. กรมการแพทย์. (2561). MOPH ED Triage. นนทบุรี: สำนักวิชาการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.
3. Gurzick, M., & Kesten, K. S. (2010). The impact of clinical nurse specialists on clinical pathways in the application of evidence-based practice. Journal of Professional Nursing, 26(1), 42–48.
4. Techa-tik, P., & Phu-ngern, P. (2014). The process of triage in the emergency unit. In T. Mitsoongnoen, K. Elanghong, & K. Apiratwarakul (Eds.). Essential knowledge in emergency care (pp. 16-22). Khon Kaen: Klang Nana Printing House. [In Thai] index triage system compared with three-level spot check: an Iranian experience. Arch Trauma Res. 2015;4(4): e29214.
5. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. (2558). คู่มือแนวปฏิบัติปฏิบัติตามหลักเกณฑ์และวิธีปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและจัดลำดับการบริการ ณ ห้องฉุกเฉิน ตามหลักเกณฑ์ที่คณะ กรรมการการแพทย์ฉุกเฉินกำหนด. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ; 2558.
6. สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ. (2558). คู่มือแนวทางการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ และวิธีปฏิบัติการคัดแยกผู้ป่วยฉุกเฉินและจัดลำดับการบริการ ณ ห้องฉุกเฉินตามหลักเกณฑ์ ที่ กพฉ.กำหนด (พิมพ์ครั้งที่ 3). นนทบุรี: สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ.
7. วรรณชนก จันทุม. การวิจัยทางการแพทย์ : การเลือกตัวอย่างและการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง. ขอนแก่น: คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น; 2545.
8. พรวิภา ยะสอน. (2566). ผลการใช้แนวทางการคัดแยกผู้ป่วย งานการพยาบาลผู้ป่วยอุบัติเหตุและฉุกเฉิน โรงพยาบาลสมเด็จพระเจ้าตากสินมหาราช.วารสารวิชาการสาธารณสุขจังหวัดตาก, 3(2). สืบค้นจาก <http://www.tako.moph.go.th/librarybook/web/books/view?id=23>.
9. กระทรวงสาธารณสุข. (2560). Emergency Care System : ECS ในแผนการตรวจราชการกระทรวงสาธารณสุข ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560. กระทรวงสาธารณสุข, (2560); 1(1):324-340.
10. กรมการแพทย์. (2561). MOPH ED Triage. นนทบุรี: สำนักวิชาการแพทย์ กรมการแพทย์ กระทรวงสาธารณสุข.